

EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 1.10.2019
SWD(2019) 351 final

DELOVNI DOKUMENT SLUŽB KOMISIJE

POVZETEK OCENE UČINKA

Spremni dokument

**k UREDBI KOMISIJE (EU) .../... o določitvi zahtev za okoljsko primerno zasnovano
gospodinjstkih pralnih in pralno-sušilnih strojev na podlagi Direktive 2009/125/ES
Evropskega parlamenta in Sveta
ter spremembi Uredbe Komisije (EU) št. 1275/2008**

in razveljavitvi Uredbe Komisije (EU) št. 1015/2010

in

**DELEGIRANI UREDBI KOMISIJE (EU) .../... o dopolnitvi Uredbe (EU) 2017/1369
Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi z označevanjem gospodinjstkih pralnih in
pralno-sušilnih strojev z energijskimi nalepkami**

**in razveljavitvi Delegirane uredbe Komisije (EU) št. 1061/2010 in Direktive Komisije
96/60/ES**

{C(2019) 1804 final} - {C(2019) 2124 final} - {SEC(2019) 337 final} -
{SWD(2019) 349 final}

Povzetek

Ocena učinka uredbe o določitvi zahtev za okoljsko primerno zasnovo gospodinjskih pralnih strojev ter o razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1015/2010 in uredbe o določitvi označevanja gospodinjskih pralnih in pralno-sušilnih strojev z energijskimi nalepkami ter razveljavitvi Uredbe (EU) št. 1060/2010 in Direktive 96/60/ES.

A. Nujnost ukrepanja

Zakaj? V čem je težava?

Pralni stroji so veliki porabniki električne energije v gospodinjstvih, zanje pa veljajo minimalne zahteve glede energijske učinkovitosti in označevanja z energijskimi nalepkami. Za pralno-sušilne stroje je označevanje z energijskimi nalepkami obvezno. Zaradi navedenih zahtev in tehnološkega napredka je večina pralnih strojev, ki so trenutno na trgu, uvrščena v najvišje tri kategorije označevanja z energijskimi nalepkami, večina pralno-sušilnih strojev pa v najvišji dve (A+ ali višje). Čeprav je ta razvoj pozitiven, pa tudi pomeni, da potrošniki ne morejo dovolj dobro razlikovati med učinkovitostjo aparatov na trgu. Zato bi lahko kupili pralni ali pralno-sušilni stroj razreda A+, ne da bi se zavedali, da še zdaleč niso kupili najučinkovitejšega pralnega stroja, saj so trenutno to dejansko najmanj učinkoviti aparati na trgu.

Poleg tega pri programih, ki se uporabljajo za preizkušanje postopka pranja, niso upoštevane razmere v resničnem življenju, potrošniki pa jih pogosto ne uporabljajo, ker so dolgotrajni. Zato potrošnikom morda ne bo uspelo doseči stopnje porabe energije, ki je navedena na nalepki. Posodobitev okoljsko primerne zasnove in zahtev za označevanje z energijskimi nalepkami bo omogočila boljši zajem stroškovno učinkovitih prihrankov energije.

Trenutni predpisi o okoljsko primerni zasnovi in označevanju z energijskimi nalepkami ne vsebujejo zahtev, ki bi prispevale k ciljem krožnega gospodarstva, kot so trajnost, popravljivost in možnost recikliranja, ker so osredotočeni na energijsko učinkovitost. Pralne in pralno-sušilne stroje pa je mogoče tako kot številne druge izdelke precej izboljšati z vidika krožnega gospodarstva, na primer razpoložljivost in ceno rezervnih delov ter njihovo dobavo, dostop do informacij o popravilih in vzdrževanju ter popolnejše informacije o koncu življenjske dobe aparatov: take ukrepe bi lahko postopoma dosegli z ukrepi v zvezi z okoljsko primerno zasnovo. Zato bo uvedba zahtev glede popravljivosti in možnosti recikliranja pomagala preobrniti krajšanje povprečne življenjske dobe pralnih strojev in bo pripomogla k doseganju ciljev krožnega gospodarstva.

Kaj naj bi prinesla ta pobuda?

Revizija obstoječih zahtev za okoljsko primerno zasnovo bo potrošnikom prinesla nižje stroške za energijo, vodo in nadomestne aparate, proizvajalcem, prodajalcem in servisom pa višje prihodke. Dodatne koristi na teh področjih bo ustvarila uporaba zahtev tudi za pralno-sušilne stroje.

Revizija energijskih nalepk za pralne in pralno-sušilne stroje naj bi potrošnikom po pričakovanjih omogočila izbiro učinkovitejših aparatov ter jim tako zmanjšala stroške za energijo in vodo med uporabo teh aparatov.

Kakšna je dodana vrednost ukrepanja na ravni EU?

Zahteva po minimalnih ravneh energijske učinkovitosti in energijski nalepki na ravni EU prinaša jasno dodano vrednost.

Brez harmoniziranih zahtev na ravni EU obstaja možnost, da bodo morale države članice znova vzpostaviti minimalne zahteve za energijsko učinkovitost posameznih izdelkov na nacionalni ravni v okviru svojih energetske in okoljske politike. To bi spodbudilo prosti pretok izdelkov in povečalo stroške usklajevanja za podjetja EU.

B. Rešitve

Katere zakonodajne in nezakonodajne možnosti politike so se upoštevale? Ali ima katera od njih prednost? Zakaj?

Za pralne stroje in cikel pranja pralno-sušilnih strojev so bile obravnavane naslednje možnosti:

- Možnost politike 1 za pralne stroje: izhodiščni scenarij, scenarij brez ukrepanja: ne sprejmejo se nadaljnji ukrepi, veljavni predpisi ostanejo nespremenjeni;
- Možnost politike 2 za pralne stroje: kombinacija zahtev za okoljsko primerno zasnovano in označevanje z energijskimi nalepkami z določitvijo minimalne temperature 35 stopinj;
- Možnost politike 3 za pralne stroje: kombinacija zahtev za okoljsko primerno zasnovano in označevanje z energijskimi nalepkami z omejitvijo trajanja preizkusnega programa za polovično ali četrtinsko obremenitev na največ 3 ure ter z navedbo informacij o polni obremenitvi na energijski nalepki;
- Možnost politike 4 za pralne stroje: kombinacija zahtev za okoljsko primerno zasnovano in označevanje z energijskimi nalepkami z določitvijo najdaljšega trajanja preizkusnega programa sorazmerno z zmogljivostjo stroja;
- Možnost politike 5 za pralne stroje: kombinacija zahtev za okoljsko primerno zasnovano za učinkovitost materialov v povezavi z vidiki konca življenjske dobe in popravljivosti, vključno z razpoložljivostjo rezervnih delov.

Za kombinirani cikel pranja in sušenja pralno-sušilnih strojev so bile obravnavane naslednje možnosti:

- Možnost politike 1 za pralno-sušilne stroje: izhodiščni scenarij, scenarij brez ukrepanja: ne sprejmejo se nadaljnji ukrepi, veljavna direktiva ostane nespremenjena;
- Možnost politike 2 za pralno-sušilne stroje: kombinacija novih manj ambicioznih zahtev za okoljsko primerno zasnovano in posodobljeno označevanje z energijskimi nalepkami;
- Možnost politike 3 za pralno-sušilne stroje: kombinacija novih zmerno ambicioznih zahtev za okoljsko primerno zasnovano in posodobljeno označevanje z energijskimi nalepkami;
- Možnost politike 4 za pralno-sušilne stroje: kombinacija zahtev za okoljsko primerno zasnovano za učinkovitost materialov, ki so enake možnosti politike 5 za pralne stroje.

Po vseh scenarijih, razen scenarija brez sprememb, energijska nalepka A do G temelji na novih preizkusih in je prevrednotena.

Prednostna možnost za pralne stroje in cikel pranja pralno-sušilnih strojev je možnost politike 4 za pralne stroje z dvema stopnjama za energijsko učinkovitost v kombinaciji z zahtevami glede učinkovitosti materialov iz možnosti politike 5 za pralne stroje. Prednostna možnost za kombinirano funkcijo „pranje in sušenje“, ki jo imajo pralno-sušilni stroji, je možnost politike 3 z dvema stopnjama glede energijske učinkovitosti, v kombinaciji z možnostjo politike 4. Obe možnosti zagotavljata največje skupne prihranke energije in virov ter dejansko precej prispevata k ciljem krožnega gospodarstva.

Kdo podpira katero možnost?

Deležniki sicer niso komentirali vseh podrobnih kombinacij ukrepov v različnih scenarijih, vendar so navedli, katere možnosti bi izbrali.

Deležniki iz gospodarstva niso podprli časovne omejitve za preizkusni program, nekateri pa so podprli zahtevo glede minimalne temperature. Države članice so na splošno podprle časovno omejitev, združenja potrošnikov in nevladne okoljske organizacije pa so podprli obe zahtevi. Gospodarstvo in nekatere države članice so izrazili pomisleke glede izvršljivosti zahtev za učinkovitost materialov, vendar so hkrati podprli njihovo vključitev; preudaren pristop bi moral olajšati izvajanje.

C. Učinki prednostne možnosti

Kakšne so koristi prednostne možnosti (če obstaja, sicer glavnih možnosti)?

Prednostne možnosti za pralne in pralno-sušilne stroje skupaj bi morale do leta 2030 ustvariti:

- prihranek 2,48 TWh električne energije na leto in 711 milijonov m³ vode na leto;
- zmanjšanje emisij toplogrednih plinov za 0,84 Mt ekvivalenta CO₂ na leto;
- 7,15 milijarde EUR letnega prihranka za potrošnike;
- dodatne prihodke iz poslovanja v višini 1,1 milijarde EUR na leto, kar bi prineslo 3 110 novih delovnih mest v proizvodnem sektorju EU in 27 940 v sektorju prodaje;
- ohranjanje konkurenčnosti industrije EU in vodilne vloge kot visokokakovostnih proizvajalcev;
- spodbujanje inovacij za učinkovitejše pralne in pralno-sušilne stroje;
- višje prihodke in dobičke za neodvisna podjetja (kot so MSP) na področju popravil in obnove izdelkov.

Kolikšni so stroški prednostne možnosti (če obstaja, sicer glavnih možnosti)?

Strošek za dobavitelje znaša 2,7 milijona EUR za zagotavljanje dveh sklopov energijskih nalepk (eden po trenutno veljavnih predpisih in eden po novih ukrepih) v šestmesečnem obdobju prekrivanja predpisov. Predvideva se, da bo enkraten strošek za trgovce znašal 0,45 milijona EUR za potrebno zamenjavo nalepk na razstavljenih izdelkih. Poleg tega bodo po ocenah stroški zbirke podatkov znašali 0,49 milijona EUR na leto za dobavitelje, za proračun EU pa enkraten strošek v višini 0,49 milijona EUR in 49 420 EUR na leto za vzdrževanje zbirke.

Kakšen bo vpliv na podjetja, MSP ter mikropodjetja?
Glej zgoraj navedene stroške in koristi. Poleg tega so številna neodvisna servisna podjetja MSP ali mikropodjetja, ki naj bi imela koristi zlasti zaradi zahtev o popravljivosti.
Ali bo prišlo do znatnih učinkov na nacionalne proračune in uprave?
Ne, po pričakovanjih bodo stroški organov za nadzor trga ostali približno enaki. Stroške izvrševanja uredb je težko oceniti, vendar se pričakuje, da se bo z zbirko podatkov za registracijo izdelkov upravna obremenitev zmanjšala.
Ali bo prišlo do drugih znatnih učinkov?
Da, pričakuje se, da bo prednostna možnost pozitivno vplivala na konkurenčnost in inovacije v EU, hkrati pa omogočila razvoj neodvisnega servisnega trga, kar bo vodilo do prihranka virov.
D. Spremljanje
Kdaj se bo politika pregledala?
Pregled bo opravljen najpozneje pet let po začetku veljavnosti.